

Twintig Groene Politieke Partijen uit Europa hebben een gemeenschappelijke verklaring voor de aanstaande Europese verkiezingen uitgebracht. De Nederlandse versie van deze gemeenschappelijke verklaring is december 1988 vastgesteld door de Groenen. Wij roepen alle Nederlanders en Europeanen op om dit gemeenschappelijke programma voor een Groen Europa bij de aanstaande Europese verkiezingen zoveel mogelijk te ondersteunen.

GROENEN

Agalev, Ecolo, Les Verts, die Grünen, the Green Party, Comhaontas Glas, De Gronne, Die Greng Alternative, Die Grüne Alternative, Federazione delle Liste Verdi, Los Verdes, Conf. de los Verdes, Movimento Democratico Port., Os Verdes, Parti Ecologiste Suisse, Vihreä Liitto, Miljöpartiet de Gröna.

GEMEENSCHAPPELIJKE VERKLARING VAN DE EUROPESE GROENEN VOOR DE VERKIEZINGEN VAN 1989.

De Groene Partijen van Europa zijn eenstemmig van overtuiging dat, naarmate we dichter bij "één Europa" in 1992 komen, we steeds verder verwijderd raken van wat het meest dringende aandachtspunt van al onze inzet zou moeten zijn: "Één gemeenschappelijke wereld".

Het voornaamste doel van de enkelvoudige Europese markt en van de E.G. zoals dat zonder voorbehoud is vastgelegd in het Verdrag van Rome, is economische groei. Deze groei tot op heden kan slechts als verderfelijk worden gezien:

Het trekt energie en grondstoffen weg uit de armste delen van de wereld, verspilt deze door niet-selektieve productie, waaronder gevaarlijke, onvoldoende geteste technologieën en brandstoffen. Zij brengt op wereldschaal processen van ecologische ontwrichting, militarisatie, centralisatie, sociale verdeeldheid en uitbuiting van mensen en dieren voort!

De Europese Groene Partijen hebben samen een gemeenschappelijk programma om deze processen te keren en om, bij het intreden in de 21ste eeuw, ondersteunende en gelijkwaardige relaties tussen volken en de aarde te bewerkstelligen.

Deze relaties zullen uit een nieuwe internationale economische orde voortvloeien, die gebaseerd is op:

- de ecologische mogelijkheden van onze planeet met "in stand houding" als richtend principe en niet consumptie.
- productie voor benodigdheden liever dan productie louter en alleen voor winst.
- samenwerking in plaats van competitie.
- het principe van voor allen gelijkwaardige delen in de rijkdommen van de planeet.

Groei van deze conserverende (tegenover een consumptieve) economie zal worden gemeten aan de hand van criteria die op accurate wijze het welzijn en de gezondheid weergeven van de bevolking, de edukatie, de kwaliteit van lucht, water, voedsel, misdaad-cijfers, vandalisme, de kulturele verscheidenheid en de variatie van het leven in de natuur.

De ontwikkeling van de E.G., het onvermijdelijk uitlopen op de enkelvoudige markt in 1992 en de steeds duidelijker wordende ambities van Europa als supermacht, hebben laten zien dat het soort veiligheid en rechtvaardigheid op lange termijn, zoals de Groenen die wensen, niet gebouwd kan worden rondom de nationale staten.

De Groenen gaan uit van het bouwen op regionale identiteit en de kulturele verscheidenheid die reeds bestaat, en van het scheppen van vrijwel autonome en groten-

deels zelfvoorzienende REGIO'S, zowel in Europa als in andere delen van de wereld. De basis van deze regio's kan zowel politiek, kultureel, historisch, economisch en/of geografisch zijn.

EEN EUROPA VAN DE REGIO'S

Regio's hebben veel voordelen (demokratisch organisatorisch gezien) zoals b.v.:

- * Het vermogen om vanuit regionale bestaansbronnen aan basisbehoeften te voldoen met minimale vervoerskosten.
- * Het vermogen om zich met veel functies bezig te houden zonder dat dit zo ver van de mensen af staat zoals bij een gecentraliseerde regering het geval is.
- * Zij kunnen gemakkelijker de voordelen van ecologische verscheidenheid weergeven en vergroten.

Wij willen:

- Een Europees Verdrag aannemen, waarvan de voorwaarden zullen worden vastgesteld door een Konferentie van de Regio's van Europa.
- Dit Europees Verdrag stelt een Parlementaire Vergadering in van de Regio's van Europa, die direkt gekozen wordt op basis van evenredige vertegenwoordiging en duidelijk omschreven verantwoordelijkheden heeft.
- Deze zullen omvatten: controle op vervuiling en bestaansbronnen, mensenrechten en uitbreidingen van de noodzakelijke infrastructuur zoals de spoorwegen.

Op korte termijn willen wij:

- De samenwerking tussen de landen van de Gemeenschap en die van EFTA en COMECON verhogen en de mogelijkheden van de Europese Economische Commissie en die van de Raad van Europa als werktuigen gebruiken om de relaties binnen Europa te verbeteren en om regionale lichamen te ontwikkelen voor een toekomstige Europese Federatie.
- Onze inspanningen voort zetten om de E.G., zowel vanuit het Europese Parlement als van buiten om te vormen om de weg naar een Europa van de Regio's voor te bereiden.

Dit werk wordt bemoeilijkt door de fundamenteel ondemokratische aard van de E.G.-instituten en de relatieve machteloosheid van het Europese Parlement (ondanks de verbeterde voorzieningen die vervat zijn in de recente Akte van Europese Eenheid).

Daarom willen wij:

- met de onmiddellijke en radikale demokratisering van het Europese Parlement beginnen en wel zo: dat iedere beslissing die op het niveau van de gemeenschap van kracht wordt, de instemming vereist van de meerderheid van de gekozen parlementariërs.

- De Raad van Ministers afschaffen; zijn functies kunnen worden vervuld door passende commissies in het Europese Parlement. De Europese Commissie zal uitsluitend in staat worden gesteld wetgeving voor te dragen: deze zal wet moeten worden met de steun van het Europese Parlement. De Europese Raad, de staatshoofden, behoren geen politieke functie binnen de E.G.-structuur te hebben. Hun enige rol bestaat uit het geven van advies aan het Europese Parlement.

- wegen openen waarop alle burgers regelmatig kunnen deelnemen aan het politieke leven in Europa, zoals bijv. door middel van referendum vanuit burgerlijk initiatief.

De decentralisatie van macht naar het regionale niveau mag huidige zwakke regio's niet zonder de bestaansmiddelen om zich te ontwikkelen laten.

Wij stellen voor:

- Om het Europese Sociale Fonds onder te brengen bij het Europese Regionale Fonds en zijn bijdrage te gebruiken om kwijnende industrie-gebieden te helpen herstellen door plaatselijke Arbeidscentrales en Spaarbanken te helpen om het kleinbedrijf, koöperaties en zelfvoorziening op het gebied van energiebesparing, hergebruik en reparatie aan te moedigen. Het nieuwe Regionale Fonds zal gericht zijn op specifieke lokaties in plaats van het eenvoudig toe te wijzen aan de regio's.

Dat Europa zoveel verarmde regio's heeft is het resultaat van de verdeling zaaiende effecten van de fundamentele competitie-ethos van de huidige Europese Gemeenschap.

Zoals de Gemeenschappelijke Landbouw Politiek (C.A.P.) de destructie van de rijkste landschappen van Noord Europa heeft aangemoedigd ten gunste van een kleine groep, zo hebben de meer recent toegepaste Geïntegreerde Mediterrane Programma's (I.M.P.'s) nu reeds dezelfde gevolgen in Zuid-Europa.

(ontwikkeld om geld te doen toevloeien naar de arme delen van Griekenland, Italië en Spanje om hen te compenseren voor de landbouwverliezen die ontstaan zijn door de toetreding van Spanje en Portugal tot de Gemeenschappelijke Markt)

Wij willen:

- de I.M.P.'s stopzetten en de benodigde ontwikkelingshulp verlenen aan de Zuid-Europese Regio's via het Regionale Fonds. Deze hulp zal worden verleend op basis van het principe van bescherming van de natuurlijke omgeving die centraal staat voor de bescherming van het leven en de leefbaarheid in het mediterrane gebied.
- alleen uitbreiding van de Europese Gemeenschap toestaan ter voorbereiding van

een Europa van de Regio's; als dit de banden tussen de Europese staten versterkt.
- De C.A.P. (Gemeenschappelijke Landbouw Politiek) afschaffen. Wij zien deze niet als een noodzakelijk aspect van de Europese samenwerking (zie LANDBOUW).

LANDBOUW

De taak om de wereldbevolking te voeden is ontnomen aan de zelfvoorzienende lokale gemeenschappen, waar ze thuis hoort, en in handen gevallen van een grote - opwinst gerichte - industrie, die beheerst wordt door het Noorden. Deze industrie is legaal (!) en wordt vrijstelling verleend om onze bodem, water, lucht en voedsel te vervuilen met kunstmest en pesticiden, terwijl de veestapel onder condities gehouden wordt, die ethisch niet aanvaardbaar zijn. Met de Gemeenschappelijke Landbouw Politiek zijn de sociale problemen in de landelijke gebieden groter geworden omdat steeds meer boeren gedwongen worden met hun bedrijf te stoppen tengevolge van de wet van: groeien of: ten onder gaan. Een verlies aan "natuurlijke soorten" en "hun leefgebieden" heeft op grote schaal plaatsgevonden.

Ondertussen is regionale economische ondersteuning ontworpen om de industrialisatie van de landelijke gebieden te versnellen, waarbij speciale doelgebieden ondergeschikt gemaakt zijn aan de eisen van stedelijke gebieden voor: recreatie, toerisme en vuilstort.

■ **De Europese Groene Partijen zien de huidige gemeenschappelijke landbouwpolitiek als ongewenst voor de Europese samenwerking!**

Wij willen:

- eerder extensieve dan intensieve methoden aanmoedigen, waarbij wij afzien van de huidige E.G.-plannen om grote delen bouwland uit productie te nemen. (Overblijvende gebieden zullen voortdurend afhankelijk blijven van de chemische industrie en een kans om de leefruimte en het welzijn voor dieren te vergroten zal worden gemist).
- een verplichte, strikt afgedwongen Dierwelzijns Code introduceren om dieren te beschermen tegen de wrede excessen in de bio-industrie.
- het gebruik van stikstofhoudende kunstmest en pesticiden drastisch beperken.
- ecologische landbouw propageren teneinde voedsel te verkrijgen dat voor zowel het land als voor de consument gezond is; subsidies introduceren voor de omschakeling naar ecologische landbouw en een Europese Standard voor ecologisch voedsel introduceren en bovendien basisonderzoek financieren voor het verder ontwikkelen van ecologische landbouwmethoden, inclusief alternatieven voor op fossiele brandstoffen gebaseerde kunstmest.
- werken aan een adequaat Europees netwerk van niet-geïsoleerde oasen van natuurgebieden dat noodzakelijk is om bedreigde soorten te beschermen.
- steun verlenen aan de oproep van het World-wide Fund for Nature om drainage van "wetland"-gebieden te verbieden.
- steun geven aan boeren tegen prijs- en oogstschommeling door middel van een basisinkomen (zie WERK) en tevens specifieke financiële steun geven aan kleine boerenbedrijven en minder begunstigde gebieden.
- stoppen met de Geïntegreerde Mediterrane Programma's (I.M.P.'s) (zie MILIEU).

DERDE WERELD

Onze huidige welvaart is grotendeels gebaseerd op de armoede van de Derde Wereld. De E.G. handelt nog steeds als een zelfzuchtige - soms liefdadige - uitbuit

van de landen in Latijns Amerika, Afrika en Zuid-Azië, hoewel alle financiële, technische en politieke middelen bestaan om gezamenlijk een gelijkwaardige deelname te ontwikkelen in het gemeenschappelijke belang. De huidige schuld van de Derde Wereld bedraagt een biljoen dollars, een onmogelijke last. Arme landen zijn gedwongen hun prijzen voor de eerste levensbehoeften te verhogen en om de voedselproductie voor binnenlands gebruik te verminderen ten einde marktgewassen te verbouwen om vreemde valuta te verwerven. Het Lomé-verdrag heeft zeer weinig bijgedragen om de Derde Wereld-landen te helpen. Het handelspatroon met de betrokken landen is niet wezenlijk veranderd sinds het eerste verdrag in 1975 en er is in de tussentijd vrijwel niets gedaan om strategieën voor verscheidenheid en zelfvoorziening in de Derde Wereld aan te moedigen.

Wij willen:

- de ontwikkeling van technologieën op menselijke schaal begunstigen en de terugkeer aanmoedigen van landbouwgrond voor marktgewassen naar landbouw voor eigen levensonderhoud.
- onmiddellijk grote hervormingen van het internationale monetaire systeem nastreven, een geleidelijke loskoppeling van de internationale geldmarkt en samenwerken met gelijkgezinde regeringen, rijk of arm, om passende hervormingen door te voeren.
- directe hulp verlenen in de vorm van subsidies, geen leningen, om zelfvoorzienende, op levensonderhoud gerichte economieën te helpen scheppen.
- overeenkomsten met Derde Wereld-landen nastreven die ook hun economie langs duurzame lijnen willen herstructureren en creatieve manieren van samenwerken willen onderzoeken. Bijvoorbeeld: schulden aan Europese banken kunnen met korting worden gekocht en dan vervallen worden verklaard, wat een verlies voor de bank betekent. Of: een deel van de schuld kan in lokale munt betaald worden aan een ontwikkelingsfonds voor duurzame lokale projecten. Dit kan aan voorkeurs hulp en handelsovereenkomsten gekoppeld worden.
- speciale ondersteuning geven aan projecten die de natuurlijke, kulturele en materiële erfenis van arme gemeenschappen promoten in de vorm van:
  - lokale voedselopslag en plannen voor de watervoorziening, lokale herbebossing- en conserveringsprojecten, alfabetiseringsprogramma's, basisonderwijs en gezondheid en hygiëne voor ieder lid van de lokale gemeenschap.
- het Lomé-verdrag opzeggen en vervangen door een nieuwe gemeenschappelijke overeenkomst met arme landen, die zorgt voor een zeker gestelde voedselvoorziening met gebruikmaking van inheemse hulpbronnen, milieu en bestaansbronnen conserveren en veelzijdige en duurzame economische ontwikkeling aanmoedigen.
- het Europese ontwikkelings- en voedselhulp budget verhogen van 3% tot 5% van het E.G.-budget.
- de inheemse volken steunen op dezelfde manier als andere Derde Wereld-landen en hen verdedigen tegen eventuele onderdrukkers, wie dat ook mogen zijn. Daarom zullen de Groenen en inheemse volken en hun leefgebieden als zelfstandige naties erkennen als zij daarom vragen en erop toezien dat referenda over eventuele zelfstandigheid in de betreffende gebieden eerlijk zullen verlopen.

"Nu we het eind van de 20ste eeuw systemen worden nu overvleugeld kunnen zijn. Gewone alledaagse collectief veranderingen van"

MILIEU

Ondanks de recente aanzetten tot waardevolle stukken milieu-wetgeving is de bijdrage van de E.G. aan de onderliggende oorzaken van de wereldwijde ecologische crisis nog net zo sterk; een obsessie met gevaarlijke technologieën in de race voor economische groei en de verspillende consumptie van schaars beschikbare natuurlijke bronnen.

Wij willen:

- het gebruik van niet-vernieuwbare hulpbronnen minimaliseren en controleren, zo volledig mogelijk hergebruik van materiaal aanmoedigen, en de ontwikkeling van alternatieven zoals hergebruik en veilige, betrouwbare technologieën promoten. Dit zou de verontreiniging drastisch reduceren.
- drastisch Europa's aandeel in de potentiële catastrofale effecten van de aantasting van de OZON-laag, de vernietiging van de REGENWouden en het BROEIKAS effect, terugdringen.
- drastisch grensoverschrijdende verontreiniging binnen Europa, b.v. de zure regen, de verontreiniging van onze rivieren en van de Noordzee, de Ierse Zee en de Middellandse Zee, terugdringen.
- een onafhankelijk Milieubureau vestigen om milieuproblemen in de hele E.G. te volgen.

Europa moet breken met zijn afhankelijkheid van geïntegreerde energieproductie en de promotie van atoomenergie. We moeten ons toeleggen op: maximale energie-efficiëntie (b.v. warmte-kracht koppeling, zonne-windenergieopwekking), coöperatie (b.v. opslag van reststroom), e. verontreinigingsvrij gebruik van "eindige fossiele brandstoffen op lokaal en regionaal niveau.

Wij willen:

- Euratom afschaffen.
- een onmiddellijk halt toeroepen aan atoomenergie-programma's in de E.G. landen en aanvangen met het buitendien: stellen van alle bestaande atoomcentrale:
- het Europese Snelle Kweek reaktie programma afschaffen.
- een eind maken aan het opwerpen van atoomafval en alle Europese opwerkingsfabrieken sluiten. Wij zullen er op aandringen dat alle atoomafval opgeslagen zal worden in droge opslagruimten op de plaats waar het geproduceerd is, totdat na onderzoek veiligere mogelijkheden voor verwerking en opslag zijn gevonden.
- het maximale toegestane niveau van blootstelling aan straling met een factor 1 verminderen voor diegenen die beroepschaarve blootgesteld worden, en met een factor 25 voor de gewone bevolking.
- een Internationaal Stralingstoezicht Netwerk opzetten voor een snelle reactie op nucleaire ongelukken.
- een eind maken aan het testen van atoombomwapens.
- de enorme fondsen die nu aan civiel en militair-nucleair onderzoek worden uitgegeven aanwenden voor de verdere ontwikkeling van veilige, hernieuwbare energiebronnen.
- de Kolen- en Staalgemeenschap afschaffen. Wij willen het gebruik van hernieuwbare energiesystemen in de hele Gemeenschap stimuleren.
- een apart Transport Fonds opzetten om energiezuinig transport aan te moedigen

ngaan komen we op onbekend terrein. Lokale veranderingen in natuurlijke continentale en wereldwijde verschuivingen waarvan sommigen onomkeerbaar en activiteiten: auto rijden, elektriciteit opwekken en voedsel produceren, kun- che proporties veroorzaken binnen een tijdspanne van tientallen jaren."

Lester Brown, State of the World 1987

Beperkingen introduceren op energie-intensief privé-transport om de ontwikkeling van efficiënter openbaar vervoer te steunen.

- uitsluitend een hoge snelheidstrein alleen daar waar het een alternatief biedt, de druk wegneemt van meer energieverslindende vormen van vervoer op hetzelfde traject, en dit niet ten koste gaat van het overige openbare vervoer. Overeenkomstig met deze benadering streven wij naar stopzetting van het Kanaal Tunnel Projekt.

Groenen geloven dat de snelle en ongebreidelde uitbreiding van onderzoek op het gebied van genetische manipulatie net zo onrustbarend is als Europa's blijvende gehechtheid aan nucleaire zaken en dat dit zelfs een grotere kans op ecologische rampen met zich mee draagt. Het heeft met de nucleaire industrie het gebrek aan democratische controle gemeen en een gevaarlijke militaire oriëntatie (onderzoek naar biologische wapens). Groenen zijn fundamenteel tegen het onethische en onverantwoordelijke geknoei aan de basis-processen van het leven en van natuurlijke systemen, en tegen het instellen van het leven zelf als een verkoopbaar produkt, gemanipuleerd door diegenen die de markt-krachten beheersen.

Wij willen:

- een wereldwijd verbod introduceren op het gebruik van genetische manipulatie-methoden en industriële onderzoek en industriële productie.
- onmiddellijk alle publiekelijk en door de staat gefinancierd onderzoek naar genetische manipulatie en de toepassingen ervan stopzetten.
- voorkomen dat genetisch gemanipuleerde organismen in het milieu worden losgelaten door naar een wereldwijd moratorium toe te werken.

De Groene Partijen werken aan het beëindigen van de export naar de Derde Wereld van milieu vernietigende praktijken.

Wij willen:

- onmiddellijk de Europese betrokkenheid bij grensoverschrijdende afvoer van giftig of ander afval stopzetten.
- een ekologischer, zelfvoorzienender landbouw in de Derde Wereld promoten om de afhankelijkheid van geïmporteerde kunstmest, zaden en pesticiden te doorbreken.
- onmiddellijk gevaarlijke pesticiden van de markt verwijderen en de export van verdachte pesticiden en landbouwchemicaliën verbieden.

WERK

Alle groene maatregelen scheppen banen, want als we een wereld willen die duurzaam leefbaar is en blijft dan zullen we daarvoor moeten werken.

De zorg voor de Aarde is het grootste werkgelegenheidsplan aller tijden!

Wij roepen op tot een frisse benadering in de wijze waarop we arbeid organiseren, verdelen en belonen. Dit terwille van onze bedreigde planeet en omwille van de vreemde en uitgegebuide werkenden over de gehele wereld.

Wij willen:

- de economische veiligheid van iedere per-

soon als recht garanderen door de invoering van een belastingvrij Basisinkomen in alle landen van de Gemeenschap.

- dit zal een breed gebied van flexibele mogelijkheden vrij maken, zoals het delen van banen, meer part-time arbeidsplaatsen, studieverlof-mogelijkheden, de zorg voor kleine kinderen of afhankelijke familieleden. Gehuwde vrouwen, eenouders en mensen met beperkte mogelijkheden, kunnen dan werk vinden dat hen schikt en hun vaardigheden en werk kunnen dan beter opwegen tegen die van anderen. Zelfwerkzaamheid zal gemakkelijker worden want het basisinkomen zal altijd de tijdelijke tegenlagen kunnen overbruggen. Laagbetaalde banen zullen waardevoller worden met de garantie van een basisinkomen.

Om de kosten van een basisinkomen meer te helpen dragen zullen wij:

- de voornaamste belastingdruk verleggen op onverdiend inkomen, luxe consumptie en op gebruik van bestaansbronnen.

De politiek van de E.G. is geheel ondergeschikt gemaakt aan de belangen van de industrie en is vaak tegen de belangen van de werkenden en die van de inwoners van de aangesloten landen gericht. De enkelvoudige markt is ontworpen om een zo geschikt mogelijk klimaat te scheppen voor groot-schalige industriële bedrijven en multinationale ondernemingen. Dit zal ten koste gaan van kleinere bedrijven.

Wij willen:

- een strikte gedragskode invoeren om alle landoverschrijdende ondernemingen onder grotere controle te krijgen. Dit zal de verplichting inhouden om informatie te verstrekken over overdracht prijzen, kapitaalbewegingen, monopolies en fusies.
- onafhankelijke regionale Technologische Beoordelings Instellingen instellen, die voortdurend nieuwe en bestaande technologieën zullen beoordelen.
- Economische beoordeling zal gelijk plaatsvinden met de controle op gezondheids-, veiligheids- en milieueffekten, risico's en werkbevestigingsaspecten. Deze Instellingen hebben de vaste verplichting om het publiek op een toegankelijke en duidelijke wijze te informeren over hun werkzaamheden.

VREDE

Ondanks het INF-verdrag, maar als voortzetting van het NAVO-programma van de jaren tachtig om steeds weer heimelijk de kernwapens te moderniseren, wordt nu weer een verder spervuur gepland van vliegtuigen en raketten bewapend met kernwapens voor Europa in de jaren negentig.

Doordat er een tekort bestaat aan plutonium en uranium, waar de V.S. regering op vooruit loopt, hebben zowel de V.S. als de Sovjet-Unie een mogelijkheid om de kernkoppen, afkomstig van de 859 Pershings 1A, Pershings 2 en de vanaf de grond lanceerbare kruisraketten, die volgens het verdrag vernietigd moeten worden, vast te houden. Dit scheelt tijd en geld om nieuwe kernkoppen te vervaardigen.

Wij willen:

- samen met mensen in de Gemeenschap en samen met mensen in Oost en West aan de afbraak van de militaire blokken werken

(inclusief het opkomende Europese blok) en streven naar een kernwapenvrije, niet-gebonden Federatie van Europese Regio's. Omdat de voorgestelde Federatie geen militaire bedreiging zal zijn voor de Sovjet-Unie zal zijn bestaan de mogelijkheid van het ontstaan van neutrale, democratische staten in Oost-Europa doen toenemen. Zulke staten zouden lid kunnen worden van de Europese Federatie.

- met dit doel erkennen wij de rol die de handel tussen oost en west kan spelen om internationale spanningen te verminderen.

- de deelname aan de recentelijk opnieuw tot leven gebrachte West Europese Eenheid beëindigen.

- oproepen tot onmiddellijke stopzetting van de kernenergieprogramma's in de landen van de Gemeenschap (zie MILIEU).

- de betrokkenheid van de landen van de Gemeenschap bij het Amerikaanse "Strategic Defence Initiative" (Star Wars) en verwante Europese onderzoeksprogramma's (EUREKA, European Defence Initiative) beëindigen en de betrokkenheid van de Europese industrie en onderzoeksinstituten ontmoedigen.

- de wapenexport uit alle landen van de Gemeenschap bannen en samen met de verdedigings-industrieën plannen ontwikkelen om een omschakeling naar sociaal nuttige productie te bewerkstelligen.

- onmiddellijk alle biologische en chemische wapens in Europa vernietigen. Huidig onderzoek op deze terreinen ombuigen naar projecten die ecologisch verantwoord en maatschappelijk nuttig zijn.

- een omvattende strategie van lokaal-gebaseerd geweldloos burgerlijk verzet ontwikkelen. Er zal onderwils worden verschaft in de tactiek van burgerlijke ongehoorzaamheid, en de verdediging van gemeenschappen zal worden aangemoedigd door toeneemende zelfvoorziening en economische zekerheid.

- specifiek gerichte interventie van Europa bepleiten voor steun aan vredesinitiatieven in Centraal-Amerika, het Midden-Oosten en Zuid-Afrika.

EMANCIPATIE

Man/vrouw problematiek

De verhouding tussen mannen en vrouwen klopt niet, "sterke" machtsongelijkheid, onderwaardering, verwaarlozing. Elkaar eenvoudigweg niet kunnen begrijpen, omdat onze sociale identiteit ons tot totaal verschillende levensbeelden en verwachtingen heeft aangezet.

Voor de specifieke vrouw/man identiteit hebben we niet echt de mogelijkheid gehad die te ontdekken en te ontwikkelen.

"Wie we zijn", "wat we voelen-willen-kunnen" en wat we voor elkaar voelen-willen-kunnen en niet . . . . .

Het voorbestemd zijn in rolpatronen ontleent ons vele mogelijkheden tot kiezen, voor dat wat "specifiek" bij ons als "individu" hoort. Dit traditioneel ontstane rollenpatroon ontleent te kunnen ontdekken, in hoeverre jij "zognaamd" mannelijk of vrouwelijk bent en in welke rol je meedoet. Het is hoog tijd dat we aan dit schrijnende, allesoverheersende konflikt in onze samenleving iets gaan doen b.v. aan onszelf gaan werken. Het is hoog tijd dat we elkaar beter gaan begrijpen, onze kennis en krachten kunnen gaan combineren, bundelen, tot een ontwikkeling die leidt naar meer liefde en respect voor elkaar en voor de wereld waarin en waarmee we leven.

Voor dat, waar wij Groenen ons zoveel zorgen over maken. Gaan we niet "net zo slecht" met elkaar om als met de natuur?

Wij willen:

- een basisinkomen voor iedereen, zodat iedereen financieel onafhankelijk is en de vrije keuze heeft over hoe hij of zij wil leven, studeren of werken, gehuwd of ongehuwd, met of zonder kinderen.

- voldoende goede kinderopvang door overheid en bedrijven voor kinderen tot op zijn minst veertien jaar. Met name voor de alleenstaande ouder of verzorger.

- betaald verlof voor een van de ouders of verzorgers bij ziekte van een kind.

- drie maanden betaald zwangerschapsverlof voor vrouwen voor de bevalling, en wanneer door de vrouw gewenst, zes maanden verlof na de bevalling.

Wij willen ongeveer tien dagen vaderschapsverlof na de geboorte van een kind, om samen met de partner en de nieuw geboren, de verandering die de geboorte van een kind in een relatie teweeg brengt, beter te kunnen ervaren en hanteren. Voor beter contact tussen vader, moeder en kind.

- gelijkberechtiging van alle samenlevingsvormen.

- dat abortus in de eerste 12 weken van de zwangerschap niet meer strafbaar is en uit de illegaliteit wordt gehaald.

- de garantie dat de beslissing voor wel of geen abortus bij de vrouw ligt. Geen ontmoedigingsbegeleiding maar goede steunende begeleiding van de vrouw om tot een goed overwogen en persoonlijke beslissing te komen, over haar lichaam, haar leven, haar kind. Begeleiding voor en na de abortus. Meer mogelijkheden bieden aan de vrouw om wanneer zij het kind toch geboren wil laten worden het zelf groot te kunnen brengen, d.m.v. bijv. goede huisvesting, financiële steun, gezinsverzorging en kinderopvang. Verbod op het uitoefenen van druk op een vrouw om abortus te plegen bijv. na het constateren van een genetische afwijking. Bijv. door artsen of - om financiële redenen - door verzekeringsmaatschappijen. Wij willen dat abortus volledig wordt vergoed door de overheid of ziektenkostenverzekering.

- een verbod op door de patiënt ongewenste medische behandeling. Geen toepassing van risicorijke hormoon- of andere medicijnbehandeling als de patiënt niet van de voor- en nadelen op de hoogte is gebracht en het fiat voor de behandeling heeft gegeven.

- verbod op de export van medicijnen en "voorbehoedsmiddelen" die bij ons niet meer zijn toegestaan. Een verbod op het experimenteren met embryo's, zwangerschappen en abortussen, indien het schadelijke gevolgen kan hebben voor de vrucht of vrouw en de vrouw er niet van op de hoogte is gesteld.

- verbod op draagmoederschap, daar de psychische gevolgen voor de draagmoeder niet te overzien zijn, en om economisch misbruik van de draagmoeder te voorkomen.

- meer scholing van de reguliere hulpverlening, zoals de psychosociale hulpverlening, huisartsen, politie, gyneacologen, rechters enz in de specifieke vrouwenproblematiek.
- betaling en erkenning van autonome vrouwenzelfhulporganisaties. Zij zijn de basis van het ontdekken en het vinden van oplossingen voor de vrouwenproblematiek.

- meer aandacht en steun voor slachtoffers bij aangifte en juridische afhandeling van zedendelicten. Meer aandacht voor de doeltreffendheid van straffen bij zedendelicten,

gericht op mentaliteitsverandering van de dader, om herhaling zoveel mogelijk te voorkomen, eventueel door langere of alternatieve straffen.

Gelijke behandeling van zedendelicten binnen en buiten het huwelijk.

- meer steun voor slachtoffers van seksueel misbruik, seksueel geweld en ongewenste intimiteiten. Meer aandacht hiervoor in de media, op scholen, bedrijven en vanuit de overheid. Kritische aandacht voor rolbevestigende reclame, eventueel een verbod hierop.

Primaire aandacht voor het slachtoffer van incest. De juridische en psychotherapeutische behandeling moet in de eerste plaats in het belang van het slachtoffer zijn, bijv. in geval van uithuisplaatsing van het slachtoffer, de dader of meerdere leden van het gezin of bij psychosociale begeleiding.

- gelijke sociale rechten en bescherming voor prostituees en vrouwen werkzaam in de porno-industrie als voor andere werknemers.
- indien de vrijwilliger dit wenst wordt vrijwilligers werk omgezet in betaalde arbeid. Waar dit mogelijk is dienen deeltijdbanen te worden gekreëerd met de gelijke sociale verzekering en rechten als bij een volledige baan, zo ook voor thuisarbeid. Gelijke betaling van mannen en vrouwen voor hetzelfde werk.

- meer mogelijkheden bieden, vooral voor vrouwen, om via scholing en werkervaring op een hoger niveau te komen, of om je te scholen in een beroep waar je echt interesse voor hebt.

- wanneer gewenst betaald verlof voor vrouwen in de overgang.

- wanneer gewenst korte werktijden voor zieken, gehandicapten en vijftigplussers.

MENSENRECHTEN

Wij moeten voor iedereen een basisniveau van zekerheid veilig stellen: genoeg te eten, een warme en veilige plaats om te wonen, schoon water, gezondheidszorg, educatie en voldoening scheppend werk.

Slechts dan zullen mensen hun verantwoordelijkheid kunnen nemen voor hun eigen leven en het leven van de planeet. Wij moeten onze wortels en geschiedenis opnieuw ontdekken en leren van die culturen die meer in harmonie zijn met hun omgeving dan wij. Wij moeten de belangrijkheid en de waarde van elk en ieder van ons erkennen bij samenwerking voor de wereld die wij onze kinderen willen nalaten; de barrières tussen ons zijn niet aangeboren en zijn vaak gekreëerd door hen die ons willen beheersen. Wij moeten de spirituele dimensie van ons leven erkennen en gelijke waarde toekennen aan onze spirituele en emotionele behoeften. Tot slot, we moeten de kern van vrede die in ons allen is vinden en deze uitbreiden tot onze levens, onze gemeenschappen en onze wereldwijde verbindingen.

Wij willen:

- werken aan het opnemen van de Europese Declaratie van de Rechten van de Mens in de wetten van elk E.G.-land.

- werken aan de ratificatie van de VN Conventie betreffende marteling en onmenselijke behandeling en het protocol van de Europese Conventie betreffende Mensenrech-

ten in heel Europa. Dit laatste verplicht alle E.G.-leden om de doodstraf zowel voor burgerlijke als voor militaire overtredingen af te schaffen.

- werken aan het scheppen van een gemeenschappelijk Europees buitenlands beleid voor het ondersteunen van vrede en mensenrechten in de hele wereld (zie VREDE).

- de rechten van de bedreigde stammen op de wereld verdedigen om hun eigen levensstijlen en culturen voort te zetten (zie DERDE WERELD).

- specifiek Europese interventie bepleiten om vrede en initiatieven op het gebied van mensenrechten te ondersteunen in Centraal Amerika, het Midden Oosten, Zuid-Afrika en Ethiopië.

- alle lidstaten aanmoedigen geleidelijke bevolkingsafname na te streven als onderdeel van gezondheidseducatieprogramma's.

Wij veroordelen de suggestie van de Europese Commissie dat de bevolking van de E.G. te klein is. West Europa is een van de dichtstbevolkte gebieden van de planeet.

De Europese Groene Partijen zijn volledig toegewijd aan de uitroeiing van racisme in de E.G. en in onze levens. Zowel binnen als buiten de Gemeenschap dient de E.G. haar steun aan de mensenrechten voor onder andere: vrouwen, kinderen, etnische minderheden, geestelijk en lichamelijk gehandicapten, te versterken.

Wij willen:

- een integrale anti-racisme aanpak aanmoedigen, die met groepen in de gemeenschap en met groepen specialisten werkt voor de rechten van alle etnische en culturele minderheden in Europa. Ons beleid van decentralisatie en een nadruk op de wortels van de democratie zal macht aan de onderdrukten teruggeven, net zoals onze voorstellen voor basisinkomen de nodige keuzevrijheid en handelingsvrijheid aan gemeenschappen zullen geven, waar vijandigheid voorkomt uit gebrek.

Alle wetgeving zal gevolgd worden om te verzekeren dat deze niet gebruikt kan worden om te discrimineren.

- Programma's starten en wetten ontwerpen die een tegenwicht bieden aan de sociale, culturele en juridische discriminatie van vrouwen (zie EMANCIPATIE).

- Europa's Roma/Sinti volk (de zigeuners) als etnische minderheid erkennen met zijn eigen taal, cultuur, geschiedenis en identiteit en werken aan het ondersteunen van hun traditioneel reizende levensstijl en tegelijkertijd hun gelijke rechten en mogelijkheden binnen de samenleving zeker stellen.

STEUN DE GROENEN

WORDT LID DOOR f 50,- TE STORTEN OP POSTGIROREKENING 46.17.220 t.n.v. DE GROENEN, POSTBUS 3244, 1001 AA AMSTERDAM. U ONTVANGT DAN NADERE INFORMATIE!